

EIROPADOME

**Briselē, 2013. gada 27. jūnijā
(OR. en)**

**EUCO 104/13
EXT 1**

**CO EUR 9
CONCL 6**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs : Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs : delegācijas

Temats : **EIROPADOME
2013. gada 27. un 28. jūnijā**

SECINĀJUMI

Pielikumā pievienoti secinājumi, ko Eiropadome 2013. gada 27. jūnijā pieņēma par darba kārtības I punktu (Jauniešu nodarbinātība) un II punktu (Izaugsme, konkurētspēja un nodarbinātība). Secinājumus par III punktu (Ekonomiskās un monetārās savienības izveides pabeigšana) un IV punktu (Citi jautājumi) pieņems 2013. gada 28. jūnijā.

Vāju īstermiņa ekonomikas perspektīvu apstākļos jauniešu bezdarbs vairākās dalībvalstīs ir sasniedzis vēl nepieredzētus apmērus, radot milzīgas izmaksas cilvēciskā un sociālā ziņā. Ir nekavējoties jārīkojas.

Šodien Eiropadome vienojās par vispusīgu pieeju jauniešu bezdarba apkarošanai, pamatojoties uz šādiem konkrētiem pasākumiem: paātrināt un sākumposmā intensīvāk īstenot Jaunatnes nodarbinātības ierosmi, paātrināti īstenot garantiju jauniešiem, palielināt jauniešu mobilitāti un iesaistīt sociālos partnerus. Eiropadome arī pārrunāja veidus, kā veicināt investīcijas un uzlabot piekļuvi kreditēšanai. Tā aicināja mobilizēt Eiropas resursus, tostarp Eiropas Investīciju bankas (EIB) resursus, un nāca klajā ar jaunu "Investīciju plānu" MVU atbalstam un ekonomikas finansēšanas veicināšanai.

Uzlabojas finanšu stabilitāte, bet ir vajadzīgi turpmāki ES un tās dalībvalstu pasākumi, lai Eiropu pārlicinoši atgrieztu uz ilgtspējīgas izaugsmes un nodarbinātības ceļa. Stabils publiskās finanses un rīcībpolitika, kas sekmē ilgtspējīgu izaugsmi un darbvietu veidošanu, ir savstarpēji pastiprinoši faktori. Vienlaikus visos līmeņos ir vajadzīgi neatlaidīgāki centieni, lai turpinātu strukturālās reformas un veicinātu konkurētspēju un nodarbinātību. Šajā sakarā Eiropadome apstiprināja konkrētām valstīm adresētus ieteikumus, lai sniegtu norādes saistībā ar dalībvalstu rīcībpolitiku un budžetiem, tādējādi noslēdzot 2013. gada Eiropas pusgadu.

Eiropadome arī izvērtēja panākto virzībā uz banku savienību, kas ir būtiska, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti un EMS netraucētu darbību. Visbeidzot, Eiropadome noteica nākamos soļus, kas veicami, lai stiprinātu EMS struktūru, un aicināja turpināt darbu pie visiem šiem jautājumiem, gatavojoties Eiropadomes decembra sanāksmei.

Eiropadome sirsnīgi sveica Horvātiju kā Eiropas Savienības dalībvalsti no 2013. gada 1. jūlija. Tā apsveica arī Latviju ar Līgumā noteikto konverģences kritēriju izpildi, tādējādi ļaujot tai 2014. gada 1. janvārī ieviest euro.

vieta tekstam par paplašināšanos

I. JAUNIEŠU NODARBINĀTĪBA

1. Ņemot vērā to, ka nepieņemami liels Eiropas jauniešu skaits ir bez darba, jauniešu bezdarba apkarošana ir īpašs un neatliekams mērķis. Visi centieni ir jāmobilizē uz kopējo mērķi – panākt, lai jaunieši, kas nav iesaistīti izglītībā, nodarbinātībā vai apmācībā, četru mēnešu laikā atgrieztos darbā vai arī izglītībā vai apmācībā, kā izklāstīts Padomes ieteikumā par "Garantiju jauniešiem". Gan valstu, gan ES līmenī ir jārīkojas izlēmīgi un nekavējoties, balstoties uz Komisijas paziņojumu par jauniešu nodarbinātību.

2. ES mobilizēs visus pieejamos instrumentus, lai atbalstītu jauniešu nodarbinātību. Eiropadome vienojas par visaptverošu pieeju, kas balstīta uz šādiem konkrētiem pasākumiem:
- a) īstenojot struktūrfondus, īpašu uzmanību pievēršīs jauniešu nodarbinātībai, tostarp attiecīgos gadījumos pārplānojot neiztērētos līdzekļus. Komisija un dalībvalstis izmantos visas iespējas, ko piedāvā Eiropas Sociālais fonds (ESF), kurš ES līmenī ir viens no galvenajiem finanšu instrumentiem šim nolūkam, tostarp atbalstot jaunu darbvieta radīšanu gados jauniem darba ņēmējiem. Vajadzības gadījumā dalībvalstis uzlabos savas administratīvās spējas, izmantojot Komisijas sniegto paplašināto tehnisko palīdzību un balstoties uz paraugpraksi;
 - b) tiks veikti visi vajadzīgie sagatavošanas darbi, lai Jaunatnes nodarbinātības ierosme (JNI) līdz 2014. gada janvārim būtu pilnīgi gatava darboties, dodot iespēju veikt pirmās līdzekļu izmaksas saņēmējiem ES reģionos, kur jauniešu bezdarbs pārsniedz 25 %¹. Lai Jaunatnes nodarbinātības ierosme varētu pilnīgi izpildīt savus uzdevumus, tai paredzētais piešķīrums EUR 6 miljardu apmērā būtu jāizmaksā nākamās daudzgadu finanšu shēmas pirmo divu gadu laikā². Turklāt rezerves, kas atstātas pieejamas, nepārsniedzot DFS maksimālos apjomus laikposmam no 2014. līdz 2017. gadam, tiks izmantotas "saistībām paredzētas vispārējās rezerves" veidošanai, lai jo īpaši finansētu pasākumus cīņai pret jauniešu bezdarbu. Dalībvalstīm, kas izmanto Jaunatnes nodarbinātības ierosmes sniegtās iespējas, līdz gada beigām būtu jāpieņem plāns jauniešu bezdarba risināšanai, tostarp īstenojot "Garantiju jauniešiem". Citas dalībvalstis tiek mudinātas pieņemt līdzīgus plānus 2014. gadā. Komisija 2016. gadā ziņos par to, kā tiek īstenota "Garantija jauniešiem" un kā darbojas Jaunatnes nodarbinātības ierosme;

¹ Nemot vērā, ka Slovēnijā 2012. gadā jauniešu bezdarbs ir pieaudzis par vairāk nekā 30 %, arī Austrumslovēnijas reģions, kur jauniešu bezdarbs 2012. gadā bija vairāk nekā 20 %, saņems Jaunatnes nodarbinātības ierosmes finansējumu.

² To darīs bez negatīvas ietekmes uz mērķiem, ko Eiropadome 2013. gada maijā noteica attiecībā uz enerģētikas politiku.

- c) EIB sniegs ieguldījumu cīņā pret jauniešu bezdarbu ar savu ierosmi "Darbvieta jauniešiem" un programmu "Ieguldījumi prasmēs", kas būtu bez kavēšanās jāīsteno;
- d) tiks pieliktas pūles, lai veicinātu gados jaunu darba meklētāju mobilitāti, tostarp stiprinot programmu "Tava pirmā *EURES* darbavieta". Dalībvalstis tiek mudinātas daļu no ESF piešķirumiem izmantot pārobežu mobilitātes shēmu atbalstīšanai. Programmai "*Erasmus +*", kas arī veicina pārobežu profesionālo apmācību, ir jābūt pilnīgi gatavai darboties no 2014. gada janvāra. Īpašas atzinības vērta ir Eiropas Parlamenta un Padomes vienošanās par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu. Būtu ātri jāizskata Komisijas priekšlikumi, kuru nolūks ir izveidot valstu nodarbinātības dienestu tīklu. Ir vajadzīgs papildu darbs, it sevišķi pie priekšlikuma, kas saistīts ar papildpensiju tiesību saglabāšanu un kas ir jāpieņem Parlamenta pašreizējā sasaukuma laikā;
- e) tiks veicināta kvalitatīva mācekļība un mācīšanās darbavietā, īpaši ar Eiropas Mācekļu alianses starpniecību, kura sāks darbu jūlijā. Stažēšanās kvalitātes sistēma būtu jāizveido 2014. gada sākumā;
- f) šajos pasākumos ir pilnībā jāiesaista sociālie partneri, un tie ir jāmodina aktīvi līdzdarboties. Eiropadome atzinīgi vērtē "Jaunatnes nodarbinātības rīcības sistēmu", par ko sociālie partneri vienojās 2013. gada 11. jūnijā.

3. Valstu līmenī, kurā atrodas vairums ar nodarbinātību saistīto kompetenču, dalībvalstīm būtu jāturpina reformas. Dalībvalstis veic pasākumus, lai modernizētu profesionālās apmācības un izglītības sistēmas, stiprinātu sadarbību starp izglītību un uzņēmējdarbību ar nolūku atvieglot pāreju no skolas uz darbu, uzlabotu mazkvalificētu jauniešu integrāciju darba tirgū, risinātu prasmju neatbilstību un veicinātu mācekļības un stažēšanās galvenajās ekonomikas nozarēs, kā arī uzņēmējdarbību un jaunu uzņēmumu veidošanu. Vairākas dalībvalstis jau ir nākušas klajā ar vērienīgiem plāniem jauniešu nodarbinātības atbalstam. Tomēr vēl ir daudz darāmā. Konkrēti – dalībvalstīm ar augstu jauniešu bezdarba līmeni būtu jāpastiprina aktīvi darba tirgus pasākumi. Ir svarīgi pienācīgu uzmanību pievērst tam, lai darba tirgū piedalītos neaizsargātu jauniešu grupas, kuri saskaras ar īpašām grūtībām. Šajā sakarā, atzīstot dalībvalstu kompetences šajā jomā, Eiropadome atgādināja, cik svarīga kā paņēmieni nodarbinātības uzlabošanai un darbvietu izveides un konkurētspējas veicināšanai ir nodokļu novirzīšana no darbaspēka, tostarp vajadzības gadījumā samazinot sociālās iemaksas. Eiropadome aicināja pastiprināt valstu paraugprakses apmaiņu – šajā sakarā tā pauda gandarījumu par gaidāmo Berlīnes konferenci.

II. IZAUGSME, KONKURĒTSPĒJA UN NODARBINĀTĪBA

Eiropas pusgads

4. Pēc padziļinātas viedokļu apmaiņas Eiropadome noslēdza 2013. gada Eiropas pusgadu, kopumā apstiprinot konkrētām valstīm adresētus ieteikumus. Tagad dalībvalstis ieteikumus īsteno savos turpmākajos lēmumos par budžetiem, strukturālajām reformām, nodarbinātību un sociālo rīcībpolitiku, vienlaikus sekmējot pilnīgu valsts atbildību un turpinot sociālo dialogu. Padome un Komisija cieši uzraudzīs to īstenošanu. Padome regulāri apspriedīs un izvērtēs ekonomisko situāciju Eiropā.

5. Izaugsmes veicināšana un fiskālā konsolidācija stiprina viena otru. Stablas publiskās finanses ir ārkārtīgi svarīgas, lai valsts iestādes varētu saglabāt spēju atbalstīt ilgtspējīgu izaugsmi un nodarbinātību. Šajā sakarā Eiropadome atzinīgi vērtē pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras atcelšanu vairākām dalībvalstīm, kā arī to dalībvalstu pūliņus, no kurām tiek sagaidīta fiskālo mērķu īstenošana. Tā atgādina iespējas, ko piedāvā esošā ES fiskālā sistēma, lai vajadzību pēc produktīvām publiskām investīcijām līdzsvarotu ar fiskālās disciplīnas mērķiem Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā. Dažām dalībvalstīm tika pielāgots fiskālās konsolidācijas temps, lai reaģētu uz ekonomisko situāciju, kā paredz ES fiskālā sistēma. Vienlaikus dalībvalstīm būtu jāpaātrina strukturālās reformas. Tas būs pamats centieniem atjaunot līdzsvaru ES ekonomikā, palīdzēs atgūt konkurētspēju un ļaus risināt krīzes sociālās sekas.

Jauns Investīciju plāns Eiropai

6. Pašreizējā ekonomikas kontekstā ļoti svarīgi ir atjaunot normālu ekonomikas kreditēšanu un veicināt investīciju finansēšanu. Tā kā MVU ir nozīmīgi ekonomikai, jo īpaši attiecībā uz darbvietu izveidi, viena no prioritātēm būs pasākumi MVU finansēšanas atbalstam. Tas ir sevišķi svarīgi valstīs ar augstu jauniešu bezdarbu un tur, kur izaugsmes un nodarbinātības sekmēšanai ir vajadzīgas jaunas investīcijas. Ir svarīgi sekmēt arī uzņēmējdarbību un pašnodarbinātību. Tādēļ Eiropadome vienojās nākt klajā ar jaunu "Investīciju plānu".
7. Eiropadome atzinīgi novērtēja panākto vienošanos par ES daudzgadu finanšu shēmu (DFS) turpmākajiem septiņiem gadiem. Tā pateicās sarunu risinātājiem no Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas par viņu darbu un nenogurstošajiem pūliņiem, kas ļāva šodien panākt šo vienošanos. DFS būtiski atbalstīs ekonomiku, darbojoties kā izaugsmes un nodarbinātības katalizators visā Eiropā un ļaujot daudzķāršot produktīvas investīcijas un ieguldījumus cilvēkkapitālā. Eiropadome aicināja ātri oficiāli pieņemt DFS regulu un ar to saistīto Iestāžu nolīgumu. Šajā sakarā Eiropadome atzinīgi novērtēja arī vienošanos par jaunām programmām, piemēram, par *ERASMUS*, *COSME*, "Apvārsnis 2020" un Sociālo pārmaiņu un sociālās inovācijas programmu. Eiropadome uzsvēra, ka ir svarīgi:

- a) līdz gada beigām pieņemt dažādās ES programmas, ar ko veicina stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanu;
 - b) dalībvalstīm sadarboties ar Komisiju, lai pēc iespējas drīzāk noslēgtu to partnerības nolīgumus un darbības programmas;
 - c) ātri īstenot struktūrfondus, kā arī Uzņēmumu konkurētspējas un mazo un vidējo uzņēmumu programmu (*COSME*) un Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu ("Apvārsnis 2020"), kas ir īpaši svarīgas saistībā ar atbalstu MVU;
 - d) paātrināt projektu obligāciju izmēģinājuma fāzes īstenošanu. Komisija ir iecerējusi iesniegt izvērtējumu līdz 2013. gada beigām.
8. Eiropadome atzinīgi novērtēja Komisijas un EIB sniegto ziņojumu par ekonomikas finansēšanu. Tā vienojās par turpmāk uzskaitītajiem pasākumiem un atzinīgi novērtēja Komisijas un EIB ieceri tos īstenot prioritārā kārtā un pirms Eiropadomes 2013. gada oktobra sanāksmes sniegt vispusīgu ziņojumu par to īstenošanu, iekļaujot kvantitatīvus mērķus, instrumentus un laika grafiku:
- a) pastiprināt EIB centienus atbalstīt ekonomikas kreditēšanu, pilnībā izmantojot tās kapitāla neseno palielinājumu par EUR 10 miljardiem. Eiropadome aicina EIB īstenot tās plānu laikposmā no 2013. līdz 2015. gadam par vismaz 40 % palielināt savu kreditēšanas darbību Eiropas Savienībā. Šajā ziņā EIB jau ir apzinājusi jaunas kreditēšanas iespējas par vairāk nekā EUR 150 miljardiem tādu ārkārtīgi svarīgu prioritāšu kopumā kā inovācija un prasmes, MVU piekļuve finansējumam, resursu efektivitāte un stratēģiska infrastruktūra;

- b) izvērst kopīgus riska dalīšanas finanšu instrumentus starp Eiropas Komisiju un EIB, lai daudzkārstotu privātā sektora un kapitāla tirgu investīcijas MVU. Šīm iniciatīvām būtu jānodrošina, lai visā Eiropas Savienībā tiktu ievērojami paplašināts jaunu kredītu apjoms MVU, ievērojot finanšu stabilitātes un pārredzamības principus, kā arī DFS maksimālos apjomus. Padome, apspriežoties ar Komisiju un EIB, bez kavēšanās precīzēs izstrādes parametrus šādiem instrumentiem, ko līdzfinansēs no struktūrfondiem, cenšoties panākt augstu daudzkārstojošo iedarbību. Būtu jāveic nepieciešamie sagatavošanas darbi, lai šie instrumenti varētu sākt darboties 2014. gada janvārī;
- c) palielināt Eiropas Investīciju fonda spēju pastiprināt kreditēšanu;
- d) pakāpeniski paplašināt EIB tirdzniecības finansēšanas shēmas, lai visā Savienībā, jo īpaši programmas valstīs, sekmētu MVU uzņēmējdarbību;
- e) stiprināt sadarbību starp valstu attīstības bankām un EIB, lai palielinātu kopīgas kreditēšanas iespējas un labākās prakses apmaiņu;
- f) ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm attīstīt alternatīvus finansējuma avotus.

Izaugsmes un nodarbinātības pakta īstenošana

9. Pirms gada Eiropadome vienojās par Izaugsmes un nodarbinātības paktu – ātras iedarbības izaugsmes pasākumu kopumu, kam paredzēts EUR 120 miljardu liels finansējums. Lai gan, īstenojot šos pasākumus, daudz kas ir panākts un daži no tiem jau dod rezultātus, ir jāpieliek lielākas pūles. ES iestādēm un dalībvalstīm būtu jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka visas pakta sastāvdaļas tiek ātri īstenotas, kā izklāstīts iepriekšējos Eiropadomes secinājumos, jo īpaši attiecībā uz vienoto tirgu, inovāciju, digitalizācijas programmu, pakalpojumiem, enerģētiku un nodokļiem. Eiropadome cer 2013. gada decembrī saņemt atjauninātu progresu ziņojumu par paktu, balstoties uz Padomes veiktu regulāru pārskatīšanu.

10. Saskaņā ar martā panākto vienošanos Eiropadome cieši uzraudzīs, kā tiek īstenotas pamatnostādnes, ko tā nosaka, lai sekmētu ekonomikas izaugsmi un veicinātu konkurētspēju, tostarp rīkojot regulāras tematiskas diskusijas. Šajā sakarā Eiropadomē notika pirmā viedokļu apmaiņa par diviem būtiskiem jautājumiem:
- a) spēcīga Eiropas rūpnieciskā pamata lielā nozīme kā būtiskam ES izaugsmes un konkurētspējas plānu pamatelementam. Eiropadome aicināja īstenot plašu horizontālu un saskaņotu pieeju modernai Eiropas rūpniecības politikai, kas papildinātu strukturālas pārmaiņas un ekonomikas atjaunotni. Tā atzinīgi novērtēja Komisijas Rīcības plānu konkurētspējīgai un ilgtspējīgai tērauda nozarei. Saistībā ar Eiropadomes 2014. gada februāra sanākumi tā norādīja, ka ar interesi gaida jaunu Komisijas devumu saskaņā ar Eiropadomes 2013. gada marta un maija secinājumiem. Nākamā prezidentvalsts tiek aicināta Padomē turpināt iesāktos sagatavošanas darbus;
 - b) atgādinot par saviem 2013. gada marta secinājumiem, Eiropadome kā sākotnēju ieguldījumu atzinīgi novērtēja Komisijas paziņojumu par desmit visapgrūtinošākajiem normatīvajiem aktiem. Eiropadome pauda cerību pirms 2013. gada oktobra sanāksmes saņemt sīki izstrādātu darba programmu, kurā būtu ietverti turpmāki un, attiecīgā gadījumā, jauni konkrēti priekšlikumi regulējuma vispārējā sloga samazināšanai un konkurētspējas veicināšanai, vienlaikus vienmēr ņemot vērā nepieciešamību pienācīgi aizsargāt patērētājus un darba ņēmējus. Tā aicināja turpināt centienus ES un valstu regulējumu padarīt efektīvāku, saskaņotāku un vienkāršāku. Tā pie šiem jautājumiem atgriezīsies, ņemot vērā minētos priekšlikumus.

Gaidot, ka 2013. gada oktobrī plānotās tematiskās diskusijas sniegs jaunu impulsu inovācijas, digitālā vienotā tirgus un pakalpojumu jomās, Eiropadome aicināja Komisiju pirms minētās sanāksmes sniegt ziņojumu par Pakalpojumu direktīvas salīdzinošu izvērtēšanu, kā arī par procesu "Licences Eiropai".

11. Atgādinot par tirdzniecības nozīmi izaugsmes un darbvietu veicināšanā, Eiropadome atzinīgi novērtēja sarunu sākšanu par transatlantisko tirdzniecības un investīciju partnerību ar Amerikas Savienotajām Valstīm.

III. EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS SAVIENĪBAS IZVEIDES PABEIGŠANA

vieta tekstam

IV. CITI JAUTĀJUMI

vieta tekstam

EIROPADOMES APSTIPRINĀTIE DOKUMENTI

- Padomes 2013. gada 25. jūnija ziņojums par 2013. gadā konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem
- Padomes 2013. gada 25. jūnijā pieņemtie secinājumi par paplašināšanos
- Padomes 2013. gada 28. maijā pieņemtie secinājumi attiecībā uz ikgadējo ziņojumu par ES oficiālo attīstības palīdzību
- Padomes 2013. gada 25. jūnijā pieņemtie secinājumi "Visaptveroša programma laikposmam pēc 2015. gada"
- Padomes 2013. gada 25. jūnijā apstiprinātais Rīcības plāns Atlantijas okeāna reģiona jūrlietu stratēģijas īstenošanai
